

KATILINGBAN

Ang opisyal nga pamantalaan sa Basic Ecclesial Communities (BEC) sa parokya sa Naval

Volume 1, Issue 1

August 2004

Mensahe

Usa ka tuig sobra na ang milabay sa dihang gipalanog sa tibuok Diocese sa Naval ang hagit sa pagbag-o sa atong katilingbanong kinabuhi pinaagi sa Gagmay'ng Kasilingana'ng Simbahan (BEC). Ang parokya sa Naval midawat sa maong hagit ug human ang usa ka tuig, nakita nato ang bunga sa maong panlimbasug: 45 ka BECs.

Apan sinugdanan pa lamang kini sa atong panaw sa dalan sa pagbag-o. Aduna pa'y daghan nga mga gimbuhaton nga naghulat kanato. Aduna pay daghan nga mga kaigsuonan ang wala pa makaamgo unsa ang BEC. Aduna pay daghang managsilingan nga wala pa mag-ilhanay. Bisan gani ang mga gagmay'ng simbahan (seldas) nga namugna na - ang uban nagkaluya. Apan bisan pa niana makugihon gihapon kitang mag-alagad sa Dios pinaagi niining mga katilingban nga iyang gisangon kanato, ug paningkamutan ta ang paglambo sa atong kinabuhing kristohanon dinhi niing maong katilingban.

Hinaut pa unta nga kining atong gimugna nga mantalaan sa BEC dinhi sa atong parokya - "Katilingban" – magbugkos sa atong mga hingyap ug maghiusa sa atong mga damgo. Maghatag unta kini kanato ug inspirasyon aron makab-ot nato ang atong hingyap nga mahimo kitang tinuod nga katilingban sa Dios.

Ang Ginoo magapanalangin kaninyo kanunay.

Most Rev. FILOMENO G. BACTOL, D.D.
Obispo sa Naval

Rev. Fr. Marvyn Maceda Rev. Fr. Benjamin Pantas
Rev. Fr. Jesus Ty Rev. Fr. Dario Bebillo
Rev. Fr. Kenneth Hendricks

Pamalandong sa EBANGHELYO

Agosto 1, 2004: Ika-18 nga Domingo "Sulod sa Tuig"
Basahon: Eccl.1:2;2:21-23/ Colosa 3:1-5,9-11/
Lucas 12:13-21

Tema:

Ang panagbingkil mahitungod sa mga kabilin mosangpot sa kagubot ug usahay magbungkag sa mga suod nga relasyon tali sa managsuon.

Midumili si Jesus pagdapig kang bisan kinsa. Hinoon iyang gibutyag ang tinuod nga hinungdan sa panagbingkil: ang tawhanong kahakog, ang dakong gugma sa salapi. Gipasupot ni Jesus ang tinood nga pangutana: Unsa may makahatag og kasiguroan sa kinabuhi sa tawo? Agig tubag iyang gisaysay ang kamubo sa panglantaw sa maong adunahang mag-uuma. Kini siya naghunahuna man gud nga mapaniguro niya ang iyang kinabuhi kon aduna siyay daghang abot nga gitipigan sa iyang kamalig. Apan ang kamatayon sa kalit misakmit kaniya. Gisaway ni Jesus kining iyang kakulang sa panlantaw. Tungod kay ang iyang gitinguha ania ra man dinhi sa kalibutan, nawala sa maong adunahang tawo ang higayon sa pag-angkon sa tinuod nga kinabuhi.

Mga buang-buang gayod kita kon gituohan nato nga ang mahinungdanon niining kinabuhia mao ang pagtumpi og kabtangan ug ang pagtipun-og sa mga abot ug kon giisip nato nga maayong pagkinabuhi ang pagpundo'g daghang salapi sa bangko. Adunahan kita sa mga mata sa Dios kon maantigo kitang mohatag ug mopaambit sa uban ug kon gitinguha nato ang tinuod nga kinabuhi.

Pamalandong:

- Unsa man ang imong gitumpi sa imong kabinet o kaban?
- Maantigo ka bang mohatag ug mopaambit sa imong panahon, talento ug katigayunan ngadto sa uban?

Sumpay sa pahina 2

"Gagmay'ng Kasilinganang Simbahan: Hagit sa Pagbag-o sa Atong Kristohanong Katilingban"

Pamalandong...(gikan sa pahina 1)

Agosto 8, 2004 - Ika-19 nga Domingo "Sulod sa Tuig"
 Basahon: Kinaadman 18:6-9/ Hebreo 11:1-2, 8-19/
 Lucas 12:32-48

Agosto 15, 2004 – Solemnidad sa Pagsaka sa Langit sa
 Mahal nga Birhen Maria
 Basahon: Gipadayag 11:19;12:6-10/ 1Cor.15:20-26/
 Lucas 1:39-56

Tema:

Pipila ka mga kaliwatan sa mga Kristyanos nagtuo nga Cristo mobalik usa niana ka tungang gabii. Ang kagabhion nagtimailhan sa hataas nga pagpaabot diin ang Simbahan nagtukaw pinaagi sa kahayag sa Balaang Kasulatan. Ang Simbahan kaniadto nagtuo gayod sa dali nga pagbalik ni Cristo. Si San Lucas nangusog nga kinahanglan paaboton nato ang "parousia" (ang ikaduhang pag-anhi) apan walay nasayod kon anus-a kini moabaot. Ang agalon moabot sama'g kawatan; pakuratan niya ang matag usa. Mao nga ang iyang dili mahibaloang pagbalik maghimo kanatong dili andam.

Ang pagtukaw dili baya walay pulos nga panahon diin mahimong magligoyligoy lang ta. Alang kanatong mga Kristyanos nga niining ikatulong milenyo, hinungdanong kaayo nga ang nagkaduol nga pagbalik sa Ginoo padayong magmando sa atong kinabuhi. Bisan pa man sa kadulom sa kawalay-pagtuo sa uban, kita sa kanunay ug sa walay kahadlok magtukaw.

Pamalandong:

- Ikaw ba usab nagtukaw alang sa ikaduhang pang-anhi sa Ginoo?
- Andam ka bang mosugat kaniya sa iya unyang pagbalik?

**"Dako ang ganti sa pagsangyaw sa
 Ebanghelyo busa dili ta igsapayan ang risgo"**

Tema:

Sa ebanghelyo karong adlaw atong gihanduraw si Maria ug ang iyang ig-agaw nga si Isaabel nga nagbinayloay og mga pagdayeg. **"Bulahan ikaw sa mga babayeng tanan ug bulahan ang bunga sa imong tiyan."** Ang birhen nga inahan sa bata bulahan gayod. Diha sa iyang pagka-inahan sa Dios nagasukad ang iyang kabulahanan. Ug kay suod man siyang nahilambigit sa matubsanong pagkatawo sa Anak sa Dios, nan, si Maria kinahanglang moambit sa kabanhawan sa iyang anak.

Apan ang tinuod niyang kabulahanan anaa sa iyang pagtuo, pulong pa ni San Agustin: kay una niyang gipanamkon ang anak sa Dios diha sa iyang kasingkasing, dayon diha sa iyang sabakan. "Bulahan siya nga mituo," una sa gipahibalo ni Anghel Gabriel kaniya ug, labaw sa tanan, sa iyang pagadangatan tungod sa iyang pagsanong.

Kay lagi sa kanunay ang bokasyon usa man ka pagdiskobre, padayong gisukna si Maria sa pagbag-o, pagpalapad, pagpalawom sa pagtuo nga unang gipangayo kaniya didto sa Nasaret. Ug sama sa iyang anak kansang kinabuhi nahatod ngadto sa kamatayon sa krus, si Maria usab gihatod ngadto sa tiilan sa krus. Ug samtang nagsud-ong siya sa iyang Anak nga namatay nga nagbitay sa krus, siya usab misanong sa ikaduhang higayon aron mamahimong Inahan sa tanang katawhan. Ug mao kini ang tinuod nga nakapahimo niyang bulahan: ang iyang pagtuo. Busa nahimo siyang sumbanan sa tanang mga magtutuo. Ang iyang pagpasaka ngadto sa kahingpitan sa kinabuhi nahimong paglaum natong tanan.

KATILINGBAN
 Ang pasayel nga nabalikan sa Dios: Etnikal, Komunista (BSC), sa pangayo sa Masid

TEAM MINISTRY

Team Moderator: Bishop Filomeno G. Bactol, D.D.
Team Members: Fr. Marvyn A. Maceda
 Fr. Benjamin C. Pantas
 Fr. Jesus G. Ty
 Fr. Kenneth Hendricks
 Fr. Dario Bebillio

Vina Sabroso
 Salvador Castro
 Ramises Bongabong
 Doxia Canonoy
 Catalina Machete
 Josephine Romero
 Reymund Icaín
 Linda Roldan
 Necitas Casado
 Gualberto Tonelete
 Sonia Pitao

Editors:
 Alfredo Paghubasan
 Jonnel Quilaneta

Writers/Researchers:

Circulation Managers:
 Jorge Manco
 Danny Jayubo
 Jonnel Quilaneta
 Alfredo Olaer

Business Managers:
 Rizalito V. Curso
 Conchita Calvez
Computer Specialist
 Oscar O. Borrinaga

*(sumpay sa pahina 2)***Pamalandong:**

- Ikaw usab sa imong kaugalingong bunyag gitawag sa samang klaseng pagtuo nga maghatod kanimo ngadto sa krus sa pag-antus. Apan ayaw kalimot, kon magmakanunayon ka lang, ikaw usab ihatod ngadto sa kahimayaan sa kabanhawan.

Agosto 22, 2004 – Ika-21 nga Domingo “Sulod Sa tuig”

Basahon: Isaias 66:18-21/ Hebreo 12:5-7,11-13/

Lucas 13:22-30

Tema:

“Dyutay ra ba ang maluwas?” Kining pangutanaha gisubli-subli pagpangutana latas sa katuigan. Ang mga sukna sa ebanghelyo ug ang kamatuoran nga milyon-milyon ang wala pa makabati sa Maayong Balita maoy nakapahangawa sa mga katawhan ug sa mga batid sa teyolohiya.

Apan wala gihapo’y pulos ang pagtuki kon pipila ang maluwas. Daan na kitang gipahimangnoan nga ang ganghaan nga masigpit maoy magdala kanato ngadto sa kaluwasan.

Ang hinungdan mao nga maisugon ug madasigon kitang mobuhat sa tanan nga atong mahimo aron kita makasulod nianang ganghaan. Walay makahimo’g reserbasyon alang sa langitnong kombira ug kinahanglan dili nato saypon pag-ila ang matuod nga pultahan.

Sa atong tradisyon duruha ka butang ang atong makit-an. Una, naghunahuna seguro ta nga ang atong bunyag paigo na aron makasulod ta sa kombira; o di ba, nagtuo ta nga maangkon nato ang kaluwasan pinaagi sa atong kaugalingong paningkamut. Ang sigpit nga ganghaan nahamutang sa tunga-tunga niining duruha.

Pamalandong:

- Anaa sa Dios ang pagbulig, apan sa imong kaugalingon ang paningkamut.

Agosto 29, 2004 – Ika-22 nga Domingo “Sulod Sa tuig”

Basahon: Sirach 3:17-18,20,28-29/ Hebreo 12:18-19,22-2

Lucas 14:1,7-14

Tema:

Kon mangadto ta’g kombira molingkod dayon ta sa mga labing importanteng dapit. Gipakita ni Jesus sa ebanghelyo karong adlaw nga dili ingon niini ang mahitabo didto sa kombira sa langitnong ginharian. Sa pagsulod pa lang sa maong ginharian, gikinahanglan na nato ang pagpaubos, kanang pagpaubos nga wala magkahulugan og pagdumot sa kaugalingon. Hinoon gikinahanglan nga magmatinund-anon kita sa atong dungog isip larawan sa Dios. Bisan tuod ug diha niya kanunay ang kinaiya sa Dios, mibiya si Jesus sa iyang dapit ug nagpaubos. Tungod niini “gituboy siya sa Dios ngadto sa kinatas-ang dapit sa kalangitan” (Filipos 2:6-9).

Sa ikaduhang paglarawan makita nato ang laing pahimangno. Kinahanglan nga kon magpakombira kita ang atong talaan sa mga dinapit maglakip gayod niadtong dili makabalos nato. Si Cristo nga anaa niining labing ubos (Mateo 25:31-46) maoy mobalos sa imong pagdapit pinaagi sa iyang paghatag kanimo’g luna didto sa kombira sa ginharian.

Pamalandong:

- Sa unsa mang paagiha nimo gibansay ang hiyas sa pagpaubos?
- Andam ka bang motabang sa mga tawo nga dili makabalos nimo?
- Nakita mo ba si Jesus diha kanila?

Ang BEC Parish Formation Team (PFT) uban nila Bishop Filomeno G. Bactol ug Fr. Marvyn A. Maceda sa ilang pilgrimage didto sa Ormoc.

Gibug-atan ba ikaw sa luwan mo?

Dili na madaog ang imong kalbaryo?

Ipha ang naghingapin nga panalangin mo -

Ug hulipan sa kalipay ang pagduda mo.

Balitang BEC

ANNIVERSARIES SA MGA BEC

Ang mga BEC sa Atipolo (Centro / Potat), Larrazabal, ug sa Haguichican nagsaulog sa ilang anibersaryo sa pagkatukod isip BEC niadtong Hunyo 23, Hulyo 3, ug Hulyo 9, 2004 sa maong pagsunodsunod. Ila kining gisaulog pinaagi sa usa ka Santos nga Misa pinanguluhan ni Reb. Padre Marvyn Maceda, ang Parish BEC Priest Coordinator, diin gihimo usab ang pagbag-o sa panaad sa pangatungdanan sa mga opisyaes. Misunod dayon human sa misa ang salu-salu ug programa. Kini nga mga kasaulugan gitambungan sa mga miembro sa BEC ingon man usab sa mga Parish Formation Team Members (PFT).

KONGRESO SA MGA KAPARIAN

Usa ka makahuluganon ug makasaysayan nga panagtigum sa mga kaparian ug Obispo sa tibuok Pilipinas ang gipasiugdahan niadtong Hulyo 5-9, 2004 sa Catholic Bishops's Conference of the Philippines (CBCP) didto sa World Trade Center sa Pasay City. Miabot ang gidaghanon sa mga kaparian nga mitambong ug kwatro mil (4,000), apil na ang 28 ka mga kaparian ug si Obispo Filomeno G. Bactol, D.D. sa atong Diocese sa Naval.

Ang tema sa maong Kongreso mao: *"A Renewed Clergy, A Renewed Church, A Renewed Country."* Dinha niining maong Kongreso, ang atong mga kaparian nahiusa sa pag-ampo, pagpamalandong, ug pagbag-o sa ilang saad sa pagkapari. Atong ipadayon sa pag-ampo ang atong mga kaparian nga magpadayon unta sila diha sa ilang pag-alagad sa katawhan sa Dios uban sa nabag-o na nga kadasig.

LIVELIHOOD PROGRAM

Malipayon kaayo nga gipasabot ni Sr. Erlinda Lanigao, SFCC, ang atong BEC Diocesan Coordinator, sa mga BEC Presidents ug mga Selda Alagad nga pagasugdan na nato ang pag-implementar sa mga programa sa BEC nga may kalabutan ang atong pangabuhian. Ang usa sa maong mga programa mao ang BEC Store diin gihingyap nga kita makapamalit sa atong mga kinahanglanon sama sa bugas, fertilizers, asukal, asin ug uban pa sa mubo nga presyo.

Aron gayud mahisgutan ug maplano ug maayo ang maong programa, gitukod sa atong Senior Obispo Filomeno G. Bactol, D.D. ang usa ka komitiba pinanguluhan ni Reb. Padre Edelino Suyom, ang kura sa Almeria. Ang maong komitiba magbuhat ug sinemana nga panagtigum aron matagaan ug maayong pagtagad ang programa ug mahan-ay ang pag-implementar.

FELLOWSHIP

Gipasabot sa atong mga BEC President ug BEC Selda Alagad nga pagahimuon na usab nato ang atong Fellowship-Meeting karong umaabot nga Agosto 21, Sabado, sa Caraycaray Chapel (para sa mga BEC nga duol sa Brgy. Caraycaray), ug karong Agosto 22, Domingo, sa Agpangi Chapel (para sa mga BEC nga duol sa Brgy. Agpangi). Magsugod ang atong fellowship-meeting sa alas otso y medya sa buntag. Palihug pagdala sa inyong balon sa paniudto.

"Adunay tulo ka posibling tubag sa pag-ampo: OO, DILI, O PAGHULAT "

KATILINGBAN

Kun unta kita magkasinabtanay
Sa buhat nga katilingbanong lunsay
Mag-abay kita ug magtinabangay
Kristohanong pakig-angay.
Refrain:

Katilingban malipayon,
Katilingbang matahom.

Kon tanang tawo paga-isipon
Silingan, higala ug igsuon
Unsa kaha kita kamalipayon
Ning katilingban ta karon.

ANG TAWAG SA ATONG GINOO

Ang tawag sa atong ginoo
Tubagon unta sa pagtoo
Maninguha kita nga malaumon
Ang ginoo makagagahom
Ang tawag larawan sa gugma
Maoy hagit sa tagsa-tagsa
Gitawag ta sa pag-alagad
Sa tiunay mo'ng paghalad

Pagkadaghan sa anihunon
Pagka nihit sa mangangani karon
Hatagan unta kita sa ginoo
Ug daghang mamumuo

Ug sangpiton ta si Maria
Inahan nato sa kanunay
Maghiusa kita uban kaniya
Magmalig-on kita sa gugma
Kay ania man sa kamot ta
Ang paglaum sa tagsa-tagsa
Gitawag ta sa pag-alagad
Sa tiunay ta'ng paghalad

HAGIT SA EBANGELYO

Ang hagit sa ebanghelyo alang kanato
Higugmaon ta ang atong isigkatawo
Apan, kon tinud-on ta ang pagserbisyo
Mosubay ta'g kalbaryo sama atong Ginoo.

Koro:

Dili sayon ang pagsunod kang Kristo
Daghang tunok ang dalan nga agi-an mo
Bug-at ang krus nga pas-anon mo
Ug kamatayon naa naghulat kanimo

Si kristo mismo nag ingon sa mga tinun-an
Pagbantay kay panakpon kamo'g biay-biayon
Prisohon kamo ug ilhong mga tampalasan
Ug ang naa sa gahum hukman kamo'g silotan.

Gitik-gitik sa Kinabuhi**GITUNGA-TUNGA**

Usa ka amahan gikan nagpalit ug isda nga bolinaw
nga ilang isud-an. Pag-abot sa balay iyang gitawag
ang anak

Amahan: Anak, niay isda lutoa kay atong isud-an
A n a k : Unsaon man pagluto, tay?

Amahan: Ang katunga tulaa ug ang katunga
paksiwa ug pagkaluto mangaon ta.

Ug unya listo kaayo ang anak nga naghikay ug nagluto.
Nag-andam siya dayon sa ilang panga-onon ug dayon
giagda ang iyang mga kauban sa balay. Ug ang amahan
natingala pagkakita sa tinula nga pulos ulo ug ang
paksiw pulos ikog. Ug unya gipagnutana ang anak...

Amahan: Nganong pulos man ni ulo ning imong
tinula?

Anak: Kay nag -ingon ka man nga ang katunga
tulaon ug ang katunga paksiwon, mao nga
pulos ulo ang tinula ug pulos ikog ang paksiw

* * *

BUNGOL

Pasyente: Dok, magpakunsolta unta ko nimo kay
nabungol man ko, di na ko ngani hapit
makabati bisan sa akong utot.

Doktor: *O, Diay reseta, palita ug tumara ni.*

Pasyente: Unsa man ni dok, tambal ni sa akong
pagkabungol?

Doktor: *Dili uy, pagpasipa ni sa imong utot!*

* * *

BARKO HAPIT NA MALUNOD

Usa ka barko nga puno sa pasahero hapit na
malunod. Ang mga pasahero nag-ihayay na ug ampo.
Usa ka lalaki nanawag sa mga santos...

LALAKE: San Jose, San Pedro, San Vicente...
*Samtang may babaye usab nga nanawag sa mga
santa...*

BABAYE: Sta. Isabel, Sta. Maria, Sta. Ana...
Ug ang intsik misinggit og kusog

Intsik: Hoy lunod ná balko, tawak pa kamo
pasahelo!

I-AMPO ANG UBAN

Kon mag-ampo kita alang sa uban, nahimo kitang mga magbubuhat kauban sa Dios sa iyang buluhaton sa pagluwas, pagpanambal, paghumpay, ug pagpairal sa hustisya. Mahimo kini sa Dios bisag wala kita, apan buot Niya kitang hatagan sa pribilihiyo sa pagpakiglabet sa Iyang buluhaton pinaagi sa pag-ampo.

Kon kita mag-ampo alang sa usa ka apo nga may problema, sa inahan nga gioperahan, sa silingan nga nagkinahanglan kang Cristo, o sa pastor nga nagkinahanglan ug kalig-on gihangyo sa Dios sa paghatag nianang tawhana sa butang nga dili nato ikahatag. Nahimo kitang tulay, nangiliyupo kita sa Dios sa pagpunting sa Iyang gahom sa usa ka tawo.

Gihulagway kini ni Olan Hallesby sa iyang klasikong libro nga giulohag *Pag-ampo*. Tungod sa kahupong ug sa paglihok niini nga gahom, wala kitay laing buhaton sa atong pag-ampo kondili ang pagtudlo sa tawo o butang nga buot natong tabangan sa Ginoo, ug ang Dios nga may tumang gahom mopadala sa tubag sa atong pag-ampo sa tukmang dapit.

Mahitabo kini kon mag-ampo kita “sumala sa iyang kabubut-on” (1 Juan 5:14). Ang pag-ampo dili salamangka nga mohatag kanato sa tanan natong gusto, apan kini ang kahigayonana sa pagtabang sa Ginoo sa pagpatuman sa iyang katuyoan.

Si Santiago misulti kanato nga “Ang pag-ampo sa tawo nga matarong dakog kahimoan” (San. 5:16). Busa mag-ampo kita sa alang sa usag usa uban sa pagpaubos.

Mga pagtuluna-an luyo sa SUGILANON

ANG PAYAG

Usa ka barko nalunod tungod sa kusog nga bagyo.

Sa kamaayong palad, usa ka pasahero napadpad ngadto sa usa ka gamay nga isla nga walay nagpuyo. Ang pasahero nag-ampo ug hugot nga maluwas unta siya sa maong kahimtang. Matag adlaw iyang lantawon kanunay ang kadagatan kun aduna ba'y moabot nga tabang, apan wala gayu'y miabot.

Tungod sa panginahanglan, nakahimo siya ug usa ka gamay nga payag nga iyang kapahulayan ug aron kabutangan sa iyang pipila ka mga gamit.

Usa ka hapon niana, sa iyang pagpauli sa iyang payag human sa pagpangita ug makaon sa isla, nakita na lamang niya nga nasunog ug nagkayo na ang iyang payag! Ang baga nga aso mipaigbaw ug miputos sa kahanginan. Naugdaw gayud ang payag apil na ang pipila niya ka mga gamit! Puno sa kasuko ug kaguol, nagpangagot siya sa iyang mga ngipon samtang iyang gitan-aw ang nahibilin nga abo.

“Ginoo, nganong imo man kining gibuhat kanako?” misiyagit siya.

Sayo sa buntag sa sunod adlaw, nahigmata na lamang siya sa dihang may mipukaw kaniya. Paghanged niya, nakita niya ang usa ka naka-uniporme nga lalaki, ug sa lawod nakita niya ang usa ka barko.

“Kagahapon sa hapon nakita namo ang baga nga aso gikan dinhi, mao nga mianhi kami aron pagluwas kanimo,” miingon ang kapitan sa barko.

Pagtulun-an:

Ang mga problema ug suliran sa kinabuhi temporaryo lamang nga kagulan aron makabot nato ang kalipay nga tunhay.

PFT website: Makita ug mabasa sa internet ang mga kalihokan sa Parish Formation Team (PFT) sa parokya sa Naval pinaagi sa ilang website: <http://www.geocities.com/navaldiocese>